

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите – София

РЕШЕНИЕ № СО – 19 – ЕО/2017 г.

за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка

На основание чл. 84, ал. 1 и чл. 85, ал. 4 и 5 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 4, т. 2 и чл. 14, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредба за ЕО, ДВ, бр. 57/2004 г., изм. и доп.), чл. 31, ал. 4 и 6 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), чл. 37, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС, ДВ, бр. 73/2007 г., изм. и доп.), представена писмена документация от възложителя по чл. 8, ал. 1 и 2 от Наредбата за ЕО и по Приложение № 1 и 2 (част А) към чл. 10, ал. 1 и 2 от Наредбата за ОС, както и получено становище от Регионална здравна инспекция – Софийска област

РЕШИХ

да не се извършва екологична оценка на Програма за управление на качеството на атмосферния въздух на Столична община за периода 2015 – 2020 г. – намаляване на емисиите и достигане на установените норми за финни прахови частици ФПЧ_{10} , **при прилагането, на която няма вероятност да се окаже значително отрицателно въздействие върху околната среда и човешкото здраве**

възложител: Столична община, ЕИК: 000696327, адрес: гр. София 1000, ул. „Московска“ № 9

характеристика на програмата: Настоящата актуализирана Програма за намаляване нивата на емисиите и за достигане на установените норми за вредни вещества (ФПЧ_{10}) на територията на Столична община, наричана по-долу за краткост само Програма, касае показатели за качество на атмосферния въздух (КАВ) а именно фини прахови частици до 10 микрона (ФПЧ_{10}). Разработката е съобразена с изискванията на Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21.05.2008 г. относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа (ОВ, L 152, 11.06.2008 г., стр. 1-44), която е въведена в българското законодателство чрез Закон за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ) и Наредба № 12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (ДВ, бр. 58/2010 г., в сила от 30.07.2010 г.).

Целта на програмата е намаляване нивата на замърсителите на въздуха на територията на Столична община, достигане на нормите за фини прахови частици ФПЧ_{10} в периода 2015 – 2020 г., намаляване на здравния риск, контрол на мероприятията за намаляване замърсяването от транспорта и битовото отопление, строителните дейности, дейностите по опесъчаването и почистването, формулиране на мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух.

Към програмата е разработен и план за действие, обхващащ периода от 2015 до 2020 г., който да доведе до достигане на установените норми за ФПЧ_{10} в атмосферния въздух в общината.

Чрез Програмата се цели да се предприемат мерки за достигане на установените норми за ФПЧ_{10} на територията на Столична община, териториална единица в райони за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ) София, да се запазят и поддържат нивата на останалите основни показатели за КАВ под установените за тях норми, с което да се осигури екологичен комфорт на населението.

При изготвяне актуализацията на Програмата са изпълнени следните задачи:

- оценка на КАВ на територията на Столична община чрез дисперсионно моделиране за 2014 г. с цел допълване оценката от измерванията, извършвани в рамките на Национална система за мониторинг на околната среда, с информация за локализацията на наднорменото замърсяване и приносът на различните източници в размера му и визуализиране на резултатите на карти;
- анализ на КАВ на територията на Столична община – характер и оценка на замърсяването;
- произход на замърсяването – идентифициране на главните източници на емисии и техния принос;
- анализ на ситуацията с описание на факторите, причина за нарушеното КАВ; информация и отчет за изпълнението на мерките и проектите, приети с Плана за действие 2011 – 2014 г. и постигнатия ефект;
- формулиране на мерки за подобряване на КАВ и привеждане в съответствие с нормите за ФПЧ₁₀, които да послужат за изготвяне на План за действие към програмата и приоритизирането им;
- списък на мерките със срок за изпълнението им, представен в План за действия в периода 2015 – 2020;
- оценка на очакваното подобрение на КАВ в резултат от изпълнението на приетите мерки чрез прогнозно моделиране за 2016 г. за определяне приносът на източниците;
- изчислена е неопределеността на резултатите от моделирането на база на реалните данни, измерени в пунктовете за мониторинг в град София за 2014 г.

Въз основа на направените оценки в Програмата са формулирани мерки за понижаване на нивата на праховите частици, оформени в План за действие. Мерките са насочени преди всичко към намаляване на емисиите от транспорта и битовото отопление. В Програмата е извършено прогнозно моделиране за оценка на ефекта от изпълнението им. Получените резултати са показали, че съществува възможност до края на 2020 г. нивата на ФПЧ₁₀ в атмосферния въздух да достигнат Средногодишна норма за опазване на човешкото здраве (СГН) и Средноденонощна норма за опазване на човешкото здраве (СДН).

Заложените в Програмата бъдещи мерки за управление на КАВ са насочени към намаляване на емисиите на финни прахови частици от всички потенциални източници. Мерките ще осигурят спазването на приетите норми за средногодишната и средноденонощната концентрация на ФПЧ₁₀, въпреки приноса на външни за Столична община източници. Възможните мерки, които са предложени се основават на анализ на КАВ за 2011 – 2014 г. по налични данни, анализ на резултатите от моделирането на КАВ и анализ на резултатите от изпълнението на плана за действие към програма за управление КАВ на територията на Столична община за периода 2011 – 2014 г. Мерките имат комплексен характер и повечето от тях не могат да бъдат определени като кратковременни. Ориентирани са към групите източници, с най-голям принос на замърсяване с ФПЧ₁₀. Възможните мерки за подобряване на КАВ по отношение на финни прахови частици са разпределени по отделните основни източници на емисии, като са взети тези с принос над 3%.

В Програмата, на база на предложените мерки, е реализирано едно прогнозно моделиране за оценка на КАВ, след реализация на средносрочните мерки до 2016 г. Изчислението на приземните стойности на концентрациите са извършени за дефинираната в предишните изследвания мрежа от рецептори и за метеорологичните условия за 2014 г. Оценката на очакваното подобрение на КАВ по отношение на финни прахови частици, е в пряка зависимост от изпълнените мерки за редуциране на емисиите от различните сектори. При формулиране на мерките са взети предвид само секторите, които имат значим принос към общата концентрация на ФПЧ₁₀ в атмосферния въздух.

Направена е прогнозна оценка и изводи на очакваното подобрение на КАВ до края на 2020 г.

В представените с Програмата коригирани мерки, а именно: **„III. Информационни мерки за намаляване емисиите на фини прахови частици.1. Краткосрочни информационни мерки за намаляване емисиите на фини прахови частици, със срок за изпълнение до края на 2017 г.“** е заложена мярка Sf_i_9 PM **„Възлагане на актуализация на общинската програма за КАВ до 2020 и допълване на мерките за намаляване на емисиите на $\text{ФПЧ}_{2.5}$ и полиароматни въглеводороди“**. Същата е заложена със срок за изпълнение 2017 г., с отговорност за изпълнението на Дирекция „Околна среда“ към Столична община.

Заложеното изискване за включване за показател $\text{ФПЧ}_{2.5}$ е съгласно „Одитен доклад № 0300100316 за извършен одит на изпълнението „Ефективност на общинските мерки за намаляване замърсяването на атмосферния въздух с фини прахови частици (ФПЧ_{10} и $\text{ФПЧ}_{2.5}$) в град София за периода от 01.01.2010 г. до 31.12.2015 г.“ на Сметна палата.

Заложеното изискване за включване по показател полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ) е съгласно писмо на МОСВ, заведено в деловодната система на инспекцията с вх. № 04-00-502/01.06.2016 г. и изпратено до кмета на Столична община с изх. № 04-00-502/03.06.2016 г.

Заложеното изискване за включване на прогнозно моделиране за 2020 г., в което да бъдат включени новите мерки, заложи в последния вариант на програмата, със срок на изпълнение от 2017 г. до 2020 г., е съгласно писмо с изх. № 05-08-400/17.05.2017 г. на МОСВ.

Програмата за управление на КАВ на Столична община за периода 2015 – 2020 г. определя рамката за развитие на инвестиционни предложения по Приложения № 1 и 2 от ЗООС. В тази връзка и предвид разпоредбата на чл. 2, ал. 2, т. 3 от Наредбата за ЕО, Програмата подлежи на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ЕО.

Предвид разпоредбите на чл. 31 от ЗБР и чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ОС, конкретната Програма подлежи и на процедура по оценка за съвместимостта (ОС) с предмета и целите на опазване на защитените зони. Съобразно чл. 31, ал. 4 от ЗБР, процедурата по ОС се извършва чрез процедурата по ЕО.

Програмата ще бъде одобрявана от Столичен общински съвет и съгласно чл. 84, ал. 1 от ЗООС и чл. 4, т. 2 от Наредбата за ЕО, компетентен орган за провеждане на процедурата по ЕО е директорът на РИОСВ – София, като същият е компетентен и по процедурата за ОС, съгласно ЗБР и Наредбата за ОС.

На територията на Столична община попадат защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ), както следва:

- Природен парк „Витоша“ – землищата на с. Мърчаево, Владая, Княжево, Бояна, Драгалевци, Симеоново, Бистрица, Железница, Ярлово, обявен със Заповед № РД 349/14.07.2000 г. на министъра на околната среда и водите;
- Резерват „Бистришко бранище“ – обявен със Заповед № 988/04.11.1993 на МОС (ДВ, бр. 97/1993 г.);
- Резерват „Торфено бранище“ – обявен със Заповед № РД-565/12.07.2007 г. на МОСВ (ДВ, бр. 68/2007 г.);
- Природна забележителност (ПЗ) „Кътинските пирамиди“ – землище на с. Кътина, обявена със Заповед № 927/12.04.1962 г. на главно управление на горите при Министерски съвет;
- ПЗ „Урвич“ – землище на с. Кокаляне, обявена със Заповед № РД-1051/18.08.03 г. на МОСВ;
- Защитена местност (ЗМ) „Манастирска кория“ – кв. Горна баня, обявена със Заповед № РД – 1059/18.08.2003 г. на министъра на околната среда и водите;
- ЗМ „Турченица“ – землището на с. Локорско, обявена със Заповед № РД-1104/03.09.2003 г. на МОСВ;
- ЗМ „Еленина бара“ – землището на с. Мало Бучино, обявена със Заповед № РД-1049/18.08.2003 г. на МОСВ (ДВ, бр. 86/2003 г.);

- ЗМ „Блатата край с. Долни Богров“ – землището на с. Долни Богров, обявена със Заповед № 1065/24.11.1993 г. на МОС;
- ЗМ „Извора“ – землището на гр. Банкя, обявена със Заповед № РД-256/06.06.2000 г. на МОСВ (ДВ, бр. 51/2000 г.);
- ЗМ „Врана“ – парк „Врана“, обявена със Заповед № РД-1027/28.12.2001 г. на МОСВ (ДВ, бр. 16/2002 г.).

В териториалния обхват на Столична община попадат защитени зони от мрежа „Натура 2000“, както следва:

- BG0000113 „Витоша“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включена в списъка от защитени зони, приет с Решение № 122/2007 г. на Министерски съвет (МС, ДВ, бр. 21/2007 г.);
- BG0000113 „Витоша“ за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-763/2008 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 99/2008 г.);
- BG0000165 „Лозенска планина“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включена в списъка от защитени зони, приет с Решение № 122/02.03.2007 г. на МС (ДВ, бр. 21/2007 г.);
- BG0002004 „Долни Богров – Казичене“ за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-573 от 08.09.2008 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 84/2008 г.);
- BG0002114 „Рибарници Челопечене“ за опазване на дивите птици, включена в списъка от защитени зони, обявена със Заповед с № РД-553/05.09.2008 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 83/2008 г.);
- BG0001307 „Плана“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, приета от МС с Решение № 122/02.03.2007 г. (ДВ, бр. 21/2007 г.);
- BG0000301 „Черни рид“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, приета от МС с Решение № 122/02.03.2007 г. (ДВ, бр. 21/2007 г.).

Програмата, както сама по себе си, така и във взаимодействие с други планове, програми и инвестиционни предложения, няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху защитени зони и природни местообитания, популации и местообитания на видове, представляващи предмет и цел на опазване в защитените зони, и във връзка с чл. 37, ал. 4 от Наредбата за ОС, с настоящото решение се преценява да не се извършва оценка за степен на въздействие върху защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“.

МОТИВИ:

1. Програмата е съобразена с относимите стратегически документи на национално и европейско ниво, имащи отношение към нея, включително и с такива, поставящи цели по опазване на околната среда.
2. Реализирането на Програмата ще допринесе за подобряване на изискванията за устойчиво развитие на района.
3. След направените прогнозни оценки и извършеното моделиране в настоящата програма са заложили мерки за подобряване на КАВ в Столична община, като същите следва да доведат до подобряване на КАВ по отношение на финните прахови частици, обект на настоящата програма. Мерките са с краткосрочен, дългосрочен, постоянен и общ период на изпълнение. Всяка една от мерките е с технически, регулаторен, информационен и икономически характер.
4. В резултат на изпълнението на предвидените мерки за намаляване на емисиите на FPCH_{10} , както и според изготвената моделна оценка на разпространението на този замърсител в приземния атмосферен слой към 2020 г. се очаква:

- 4.1. концентрациите на ФПЧ_{10} да бъдат под СГН, както в пунктовете за мониторинг (ПМ), така и на територията на СО.
- 4.2. концентрациите на ФПЧ_{10} да удовлетворяват изискванията на нормативната уредба и по отношение на СДН, както в ПМ, така и на територията на СО.
5. Програмата е с пряка екологична насоченост, като изпълнението ѝ ще има положително отражение и по отношение на останалите аспекти на околната среда и опазване на човешкото здраве.
6. Съгласно становище на Столична Регионална здравна инспекция, с изх. № 32-00-276/26.01.2017 г., степента на очаквания здравен риск с реализацията на Програмата не се променя.
7. С реализиране на Програмата няма да се засегнат обекти на културно-историческо наследство, както и не се предполага влошаване на характеристиките на ландшафтното оформление в райони със статут на защита.
8. Обхватът на разработката на Програмата не засяга обекти от Националната екологична мрежа, а именно защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии и защитени зони от мрежата „Натура 2000”, определени съгласно ЗБР.
9. Реализацията на свързаните с Програмата бъдещи проекти не се очаква да засегне пряко природни местообитания и местообитания на видове от флората и фауната, представляващи предмет на опазване в защитени зони и защитени територии.
10. Реализирането на предвижданията на Програмата не е свързано с трансгранично въздействие върху околната среда.
11. Столична община е осигурила широк обществен достъп до проекта на Програма КАВ за периода 2015 – 2020 г., в едно с предложените мерки чрез оповестяване на интернет страницата на общината за период от 30 дни. Проведени са срещи с представители на неправителствени и бизнес организации. Постъпилите мнения, становища и предложения са разгледани на заседание на Програмния съвет, назначен със Заповед № СОА17-РД09-368/30.03.2017 г. на кмета на общината за актуализиране на Програмата за КАВ на Столична община. В зависимост от законосъобразността и целесъобразността на становищата, част от предложените мерки са включени в Програмата. В РИОСВ – София не са получени мотивирани възражения по законосъобразност.

ПРИ СПАЗВАНЕ НА СЛЕДНИТЕ УСЛОВИЯ:

1. **В срок до шест месеца** след приемане на настоящата Програма на Столичен общински съвет, Столична община да предприеме необходимите действия по разработване на комплексна програма по показатели ФПЧ_{10} , $\text{ФПЧ}_{2,5}$ и ПАВ. Информацията по показатели $\text{ФПЧ}_{2,5}$ и ПАВ следва да се представи за съгласуване в РИОСВ – София с копие до Министерство на околната среда и водите, по формата, заложен в Приложение № 15, раздел I от Наредба № 12 за нормите за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (ДВ, бр. 58/30.07.2012 г.).
2. Към разработването на комплексната програма по показатели ФПЧ_{10} , $\text{ФПЧ}_{2,5}$ и ПАВ, следва да се извърши прогнозно моделиране за 2020 г., в което да бъдат включени новите мерки, заложи в последния вариант на програмата, със срок на изпълнение от 2017 г. до 2020 г.
3. Да се спазват всичките заложи мерки в „Програмата за управление на качеството на атмосферния въздух на Столична община за периода 2015 – 2020 г. – намаляване на емисиите и достигане на установените норми за финни прахови частици ФПЧ_{10} ”.
4. За инвестиционни предложения, попадащи в обхвата на Приложения № 1 и 2 към ЗООС, както и за планове и програми, произтичащи от прилагане на програмата на следващо ниво

на подробност да се проведат изискващите се процедури по ОВОС и ЕО. За тези инвестиционни предложения, планове и програми или за други, както и за проекти, попадащи само под разпоредбите на чл. 31 от ЗБР, да се проведат изискващите се процедури по оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитените зони. Одобряването на дейностите следва да става само след положително решение/становище по ОВОС/ЕО/ОС и при съобразяване с препоръките в извършените оценки, както и с условията и мерките, разписани в решението/становището.

5. При изготвянето на проекти, частично или изцяло попадащи в границите на защитени зони и/или защитени територии, същите следва да бъдат съобразени с действащите забрани и ограничения за съответната защитена зона/защитена територия.

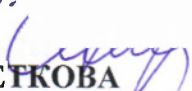
Настоящото решение да не се извършва екологична оценка на „Програма за управление на качеството на атмосферния въздух на Столична община за периода 2015 – 2020 г. – намаляване на емисиите и достигане на установените норми за финни прахови частици PM_{10} ”, не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на Закона за опазване на околната среда, други специални закони и подзаконови нормативни актове, и не може да служи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата нормативна уредба.

На основание чл. 88. ал. 4 от Закона за опазване на околната среда, Решението губи правно действие, ако в срок 5 години от влизането му в сила не е одобрена съответната програма.

На основание чл. 88. ал. 5 от Закона за опазване на околната среда, при промяна на възложителя и/или преди изменение на програмата възложителят, съответно новият възложител трябва да уведоми своевременно РИОСВ – София.

Решението може да бъде обжалвано чрез директора на Регионална инспекция по околната среда и водите – София в 14-дневен срок от съобщаването му пред министъра на околната среда и водите или пред Административен съд София-град по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Дата 17.05.2017г.

ИНЖ. ИРЕНА ПЕТКОВА

Директор на Регионална инспекция по околната среда и водите – София

